

[Lis Noer Holmberg]

gør ikke noget ved det. Lad os dog sige rent ud nu: Der er ikke noget at gøre.

Derfor vil jeg gerne sige, at det er udmærket, at ministeren nu kommer med en redegørelse, og så må vi jo ud fra den kunne give disse mennesker klar besked.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Fru Lis Noer Holmbergs bebrejdelse for manglende ærlighed rammer i hvert fald ikke Fremskridtspartiet. Vi har klart og tydeligt sagt, at selv om finansministeren fik forærende alle Rockefeller og andres rigdomme, så var der ikke en øre mere til tjenestemandspensionisterne og dem, der råber op om at få samordningsfradraget formindsket, og det siger vi fortsat til dem, for kravet er aldeles urimeligt.

Og så er det meget rigtigt, som fru Lis Noer Holmberg siger, at de føler, at de har fået for lidt i løn i sin tid. Hvem føler ikke, at de har fået for lidt i løn? Det kan enhver komme og sige. Jeg er selv vokset op i et tjenestemandshjem, hvor vi fik den faste og gode løn ned igennem 1930'erne, hvor naboen måtte gå arbejdsløs og virkelig havde det dårligt. Vi var glade og lykkelige for, at min far fik den høje løn, som tjenestemænd alle dage har fået, hvor de absolut ikke har noget at bekymre sig over.

Det er også forkert, når fru Lis Noer Holmberg var inde på, at det var en opsparring, som de foretog. De, der ikke oplevede pensionsalderen, fik intet ud af deres opsparring, og det viser, at det ikke er nogen opsparring. Fordi man henlagde 6,25 kr. ved fiktivt bogholderifup til en såkaldt pensionskonto engang i 19-hundrede-og-hvad-ved-jeg, 1938, eller hvornår det nu var, kan man selvfølgelig ikke gøre krav på nu at få omkring 12.000 kr. om måneden i pension. Det har overhovedet ingen sammenhæng med, at man har lavet disse bogholderitrukkasserier før 1969, at sige, at de sparede op til en pension. De har intet sparet op, og de har fået fuld løn for deres arbejde. Hvis de ikke var tilfreds med den løn, de fik for deres arbejde, så kunne de have søgt noget andet arbejde. Min far kunne have gået arbejdsløs, hvis han ikke ville være skolelærer. Han foretrak altså at være skolelærer med alle de fordele, det indebar i 1930'erne, og det var vi alle sammen glade for. Og sådan gælder det for alle tjenestemænd; de har fået mere end rigeligt af staten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om en kommunal tjenestemandret. (Organisationsansvar m.v.).

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hanne Andersen (S):

Dette lovforslag svarer til det foregående forslag på statens område, hvor vores ordfører, hr. Hans Jørgen Jensen, gav positivt tilsagn. Det gør vi også her.

Det betyder, at der kan anlægges sag ved den kommunale tjenestemandret, så der kan kræves bod, hvis – og jeg siger hvis – organisationerne støtter arbejdsnedlæggelser eller er passive over for arbejdsnedlæggelser.

Et lovforslag kunne jo betyde, at man anser problemet for stort og alvorligt, men det er det ikke. Det er en stille tilpasning. Vi har her i landet organisationer, der naturligvis siger, at deres medlemmer skal passe deres arbejde, og det gør medlemmerne også, så i virkeligheden er det en lovgivning for undtagelserne, vi her taler om.

Der indsættes en bemyndigelse i § 2, stk. 5, og vi vil gerne have opklaret det, der står i bemærkningerne om, at ministeren kan gå ind og fortolke indgåede aftaler og udvide tjenestemandrets kompetence i visse sager. Vi er lidt betænkelige, men ministeren kan forment-

[Hanne Andersen]

lig opklare det for os i udvalgsarbejdet. Jeg har på fornemmelsen, at der ikke skulle have stået forhandling, men forhandling og aftale med vedkommende kommunale sammenslutninger, kommunalbestyrelse samt personaleorganisationerne.

Ministeren foreslår samtidig, at påtaleudvalget nedlægges. Det blev jo oprettet for at sikre ensartet behandling af de kollektive arbejdsnedlæggelser blandt tjenestemænd. Man har nu fået en praksis i disse sager, der betyder ensartede retningslinjer og behandling, og derfor kan sagerne lægges ud i stedet for ind i påtaleudvalget. Det støtter vi, og vi har også en stærk fornemmelse af, at parterne støtter det og gerne ser det.

Vi vil meget gerne have de høringssvar, der formentlig er indhentet hos de forskellige organisationer og personalegrupper, og så vil vi tilsige vores positive udvalgsarbejde, når vi får belyst disse spørgsmål, og vi håber, at det bliver en positiv belysning.

Pernille Sams (KF):

Dette lovforslag er den kommunale parallel til finansministerens forslag om indførelse af organisationsansvar på det statslige tjenestemandsområde, som vi netop har behandlet i de tidligere lovforslag her i dag. Vi er enige i, at det er hensigtsmæssigt med ens regelsæt for det statslige og det kommunale tjenestemandsområde.

Når det er blevet aktuelt med disse forslag, er det som bekendt, fordi tjenestemandsgesamtninger i flere tilfælde har spillet en aktiv rolle i forbindelse med arbejdsnedlæggelser blandt tjenestemænd, først og fremmest på det statslige område. I det omfang der er tale om kollektive, ulovlige arbejdsnedlæggelser, har det således vist sig påkrævet med et organisationsansvar som det, der ved dette forslag indføres på det kommunale tjenestemandsområde.

Efter lovforslaget vil organisationsansvar f.eks. kunne foreligge, hvis en kollektiv overtrædelse begås efter opfordring eller støtte fra en organisation, eller hvis en organisation forholder sig passivt over for kollektive overtrædelser.

For den enkelte tjenestemand derimod betyder ændringerne ingen retlige konsekvenser. Vi kan tilslutte os forslaget.

Bjørn Poulsen (SF):

Jævnfør den tale, som SF's ordfører under den forrige sags behandling kom med, kan man uden tvivl forstå, at vi fra SF's side ikke er positive over for forslaget og slet ikke indholdet, hvad angår tjenestemandsbretts beføjelser nu til også at idømme organisationsansvar.

Hvis man ser på tjenestemandsbretts oprindelse, så var det jo en lov, der skulle beskytte tjenestemænd først og fremmest, og tjenestemandsbrettsretten skulle så i de særlige tilfælde pådømme, hvis enkelte tjenestemænd ikke passede deres arbejde rigtigt efter de regler, der var udstukket.

Der er så senere desværre sket det, at man har ændret loven, det er vel en halv snes år siden nu, så den i højere grad er kommet til at ligne noget af det, man har på resten af arbejdsmarkedet, altså Arbejdsretten. Nu kører man det hele igennem, så næsten alt, hvad der ligger i arbejdsretslovgivningen, overføres til tjenestemandsbrettsretten, og det er vi fra SF's side ikke positive over for.

Der er nogle ting i bemærkningerne, som godt kunne få mig til at stille spørgsmål om, hvorvidt f.eks. formuleringen i bemærkningerne angående nr. 4, hvor der står: »Endvidere kan der pålægges organisationsansvar, hvis organisationen støtter en kollektiv overtrædelse økonomisk eller på anden måde.« Det er helt klart, at det er interessant, om denne formulering betyder en eventuel stramning af det, der er retsgrundlaget i Arbejdsretten i dag.

Man har jo faktisk afgørelser fra Arbejdsretten, hvor en organisation har kunne støtte med økonomisk hjælp, uden at den er blevet dømt i Arbejdsretten. Jeg synes, det er interessant, hvad resultatet af et svar kan blive, også fordi det jo ikke ville være første gang, bemærkninger til en lov var årsag til stramninger i retspraksis. Derfor synes jeg nok, at den slags løse formuleringer i allerhøjeste grad bør underkastes en nøjere analyse.

En anden ting, som undrer mig meget, er, at man for tjenestemænd indfører det system, som man har på resten af arbejdsmarkedet, nemlig en ganske almindelig retspraksis, en arbejdsretslovgivning og lignende, og det gør man, for at der skal være en eller anden form for parallelitet. Jeg synes, at man nu står i den situation som tjenestemand, at man faktisk er dårligere stillet end resten af arbejdsmarkedet.

[Bjørn Poulsen]

Man har ikke det, som kan siges at være fundamentet for hele LO-området og vel også for resten af arbejdsmarkedet, nemlig strejkeretten. Jeg synes nok, at det var nogle af de ting, man burde spekulere lidt over, om ikke man i virkeligheden efterhånden stiller tjenestemændene ringere end resten af arbejdsmarkedet.

Vi kan ikke støtte forslaget, som det foreligger. Vores ordfører under den forrige sag sagde, at naturligvis kan der være situationer, hvor der er organisationsansvar, men vi synes nok efterhånden, at retspraksis i Arbejdsretten er derhenne, at det er kolossalt svært for alle organisationsfolk med bare nogle få ledende poster at optræde ved en overenskomststridig strejke, uden at man pådrager sig organisationsansvar. Jeg synes nok, at man efterhånden lægger et meget stort ansvar over på topfolkene inden for de forskellige organisationer med den retspraksis, man har i dag.

Mejdahl (V):

Lovforslaget her ligger i umiddelbar og naturlig forlængelse af det foregående lovforslag; det indfører nemlig organisationsansvar på det kommunale område.

Lovforslaget burde egentlig være inderlig overflødigt. Før i tiden var det en uskreven regel, at tjenestemænd ikke kollektivt overtrådte tjenestemandsreglerne, men sådan er det ikke længere. Det viser eksemplerne jo. Men lige så vel som enkeltpersoner kan pålægges bod for ulovlige arbejdsnedlæggelser, må tjenestemandsorganisationerne også kunne det, når de understøtter ulovlige arbejdsnedlæggelser blandt medlemmerne.

Skønnet om, at der ikke længere synes at være behov for et påtaleudvalg, deler vi med indenrigsministeren, og bemyndigelsen til at fastsætte bestemmelse om, at personale ansat på tjenestemandslignende vilkår inddrages under den kommunale tjenestemandsrets kompetence, giver vi.

Jeg skal på Venstres vegne anbefale lovforslaget.

Jane Oksen (FP):

Fremskridtspartiet kan også støtte forslaget, da vi ser det i sammenhæng med L 152. Som hr. Glistrup jo sagde, kunne vi fuldt ud støtte også dette forslag. Vi er også enige i, at det er unødvendigt med det påtaleudvalg, da man jo i sin

tid oprettede det for at få ensartede retningslinjer for sager ved tjenestemandsretten, og da der nu er så stor erfaring i dette, at de kommunale organisationer kan overtage det. Det er både KL og Amdrårdsforeningen ifølge bemærkningerne enige i.

Så står der noget om, at indenrigsministeren skal have en bemyndigelse til at inddrage personale i amter og kommuner under tjenestemandsrettens kompetence, altså personale, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår. Ifølge L 152 har finansministeren jo denne kompetence, og så er det vel også rimeligt, indenrigsministeren får den. Men jeg forstår ikke helt ifølge bemærkningerne, hvad det egentlig indeholder. Det indeholder vel ikke også en bemyndigelse til indenrigsministeren til at give flere tjenestemandslignende ansættelser? Jeg synes ikke, det er klart defineret, hvad det omfatter. Jeg har forstået, at det omfatter nogle inden for skolevæsenet, men der er måske flere, end man egentlig regner med.

SF var inde på, at det her var så vidtgående, at tjenestemænd jo ikke havde lov til at strejke. Der vil jeg ikke undlade at sige, at det synes jeg da er i orden, hvis det forholder sig sådan. Der er jeg helt uenig med SF, for når det gælder arbejdsnedlæggelser for offentligt ansatte, der jo tit og ofte varetager meget følsomme områder, der angår mange mennesker, så mener jeg helt bestemt ikke, at hverken arbejdsnedlæggelser, strejker eller andet i den retning inden for det offentlige område overhovedet kan være tilladt.

Men vi deltager positivt i udvalgsbehandlingen. Der er jo allerede givet varsel om en lang række spørgsmål, og dem vil vi da gerne se besvarelserne af.

Marianne Jelved (RV):

Jeg skal nøjes med at bruge et minimum af taletiden og sige, at Det Radikale Venstre støtter dette forslag, som vi ser som en naturlig følge af L 152.

Lis Noer Holmberg (CD):

CD kan tilslutte sig dette lovforslag, idet det jo ikke afviger særligt fra de andre to forslag, som vi netop har behandlet, hvorefter der indføres organisationsansvar på det statslige tjenestemandsområde.

[Lis Noer Holmberg]

Vi kan heller ikke umiddelbart se noget problem i, at man nedlægger det såkaldte påtaleudvalg.

Med disse ord vil vi overgive L 145 til udvalgsarbejdet.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne tilslutte mig fru Hanne Andersens bemærkning om, at det jo ikke er et stort problem, vi her behandler, men det er en stille regulering på et område, der sikrer, at der er en fornuftsmæssig parallelitet mellem det at være tjenestemandsansat på det statslige område og så at være tjenestemandsansat på det kommunale område.

Fru Hanne Andersen spørger direkte til en bemærkning i høringssvaret fra KTO – altså Kommunale Tjenestemands- og Overenskomstansattes Forening. Det er her anført, at KTO ønsker, at ministeren hurtigst muligt udnytter bemyndigelsen til at udvide tjenestemandsrettens område til at omfatte overtrædelse eller fortolkning af indgåede aftaler. Til dette ønske kan jeg sige, at jeg allerede har tilskrevet de kommunale arbejdsgivere om ønsket, for at jeg efterfølgende hurtigst kan udnytte denne mulighed, som KTO beder om.

Jeg kan også sige bekræftende til fru Hanne Andersen, at samtlige høringssvar selvfølgelig vil tilgå Kommunaludvalget til den videre behandling.

Jeg forstår godt hr. Bjørn Poulsens principielle betragtninger om SF's holdning til et arbejdsretligt system og dermed også til et tjenestemandsretligt system og de sanktionsmuligheder, der kan være over for organisationerne. Men jeg forstår, at der er forståelse for, at hvis man har en sådan ordning på det statslige område, så er der ikke noget ulogisk i, at der er tilsvarende regler på det kommunale område.

Fru Jane Oksen spørger om, hvad disse tjenestemandslignende ansættelser er. Dertil er at sige, at det jo ikke er ministeriet eller staten, der fastsætter de arbejdsområder. Det er i dette tilfælde alene de kommunale parter, det fremgår af loven. Der er også noget, der hedder budgetmæssige stillinger, som er tjenestemandslignende, og det er stort set udelukkende stillinger i Københavns Kommune, der omfatter håndværkere, der reelt er ansat på tjenestemandslignende vilkår.

Jeg siger tak for de positive tilkendegivelser og håber, at forslaget kan få en hurtig vej gennem udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af lov om beskattning til kommunerne af faste ejendomme. (Den amtskommunale grundskyldpromille).

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 17/1 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Graversen (S):

Formålet med dette lovforslag er at forlænge den kommunale ejendomsskattelovregel om amtskommunal grundskyldpromille, som for nærværende er på 10, til også at gælde for skatteårene 1991-93.

I Socialdemokratiet forstår vi naturligvis godt baggrunden for dette ønske med den henvisning, der er til, at den 19. alm. ejendomsvurdering er udsat.

Men vi forstår også amters og kommuners anstrengte økonomi, og derfor vil vi gerne i udvalgsarbejdet have lov til at arbejde lidt med lovforslaget og få undersøgt konsekvenserne for amterne ved en sådan forlængelse.

Pernille Sams (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte denne 3-årige forlængelse af den nugældende regel om, at den amtskommunale grundskyld er 10 promille.